

Update AMIGO - maart 2020

Voor: Standaardisatieraad
Van: AMIGO-team (Bureau Edustandaard / Kennisnet)
Datum: 6-4-2020

Stand van zaken AMIGO	1
1.1 Wat is AMIGO?	1
1.2 De aanleiding voor AMIGO	2
1.3 AMIGO in relatie tot de afspraak UWLR	2
1.4 Het beproeven van AMIGO	3
1.4.1 Centrale examens VO	3
1.4.2 Eindtoets PO	4
1.4.3 Verkenning AMIGO-methodiek in het UWLR-domein PO	5
1.5 Update review commentaren op AMIGO-versie 0.9; planning mbt. AMIGO	6

1. Stand van zaken AMIGO

Middels deze memo biedt Bureau Edustandaard - naast een korte inhoudelijke uitleg - een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot AMIGO ter informering van de Standaardisatieraad en de Architectuurraad. Veel informatie over AMIGO kunt u ook vinden op de website van Edustandaard: <https://www.edustandaard.nl/amigo/>. Experts van diverse ketenpartijen zijn inmiddels bij AMIGO-trajecten betrokken; voor specifieke vragen over die trajecten kunt u het beste terecht bij de direct betrokken medewerkers van Bureau Edustandaard / Kennisnet. Uiteraard kunt u voor vragen en opmerkingen ook terecht bij Bureau Edustandaard via info@edustandaard.nl.

1.1 Wat is AMIGO?

AMIGO is een *methodiek* die leidt tot een bouwbare uitwisselingspecificatie op basis van het ROSA-interoperabiliteitsraamwerk. Met AMIGO komen ketenpartijen gecontroleerd en stapsgewijs tot een verzameling afspraken (afsprakenet) over de uitwisseling van gegevens in een specifiek toepassingsdomein en

daarbinnen voor de uitwisselingen in een specifieke context. AMIGO wordt in eerste instantie toegepast en uitgewerkt om afspraken te maken voor interacties in contexten behorende tot het toepassingsdomein 'Toetsen', maar de Architectuurraad van Edustandaard vindt de AMIGO-methodiek ook voor interacties in andere toepassingsdomeinen (bijvoorbeeld voor overdracht van leerlingdossiers) zeer bruikbaar. De AMIGO-methodiek bestaat uit een aantal stappen die één of meerdere keren worden doorlopen. Startpunt is altijd de scenarioanalyse met vragen als: wat is de scope van de uitwisseling, welke systemen en partijen zijn bij de uitwisseling betrokken, en hoe lopen de gegevensstromen.

1.2 De aanleiding voor AMIGO

De AMIGO-methodiek is ontstaan vanuit de wens voor een verbeterde ondersteuning van de uitwisseling van leerlinggegevens en van resultaatgegevens. Met de afspraak UWLR, die in het PO een behoorlijke implementatiegraad kent voor de methodegebonden toetsen, kon heel moeilijk worden voldaan aan de behoefte om ook andere uitwisselingen in andere contexten (= andere toepassingsgebieden en werkingsgebieden) te ondersteunen. Dat komt doordat UWLR een geïntegreerde, 'monolithische' afspraak is waarin de verschillende architectuurlagen zijn ingevuld met vaak specifieke technische standaarden (bijvoorbeeld webservices) en specifieke gegevens die historisch vanuit bestaande, op zichzelf staande ('silo') uitwisselingen waren ontwikkeld. Daarnaast werden er zaken in implementaties al of niet bilateraal tussen partijen nader ingevuld die geen onderdeel van de afspraak vormden en daarmee dus niet zonder meer bekend kunnen zijn bij partijen die niet bij de eerste implementaties betrokken waren. Dit stond verdere ontwikkeling voor nieuwe implementaties in de weg maar ook het inspelen op nieuwe of zelfs afwijkende wensen. Vanuit partijen die reeds geïnvesteerd hadden in de implementatie is dat logisch, zij zitten niet te wachten op steeds weer nieuwe aanpassingen, maar voor nieuwe partijen en nieuwe contexten kwam de doorontwikkeling van UWLR in feite hierdoor tot stilstand of werd afhankelijk van de roadmap van partijen die reeds een implementatie hadden uitgevoerd. De oorspronkelijke gedachte dat UWLR een "one-size-fits-all"-afspraak zou zijn, was derhalve niet langer in stand te houden.

Vanuit Edustandaard is daarom het advies uitgebracht om UWLR te 'modulariseren' zowel op het niveau van de architectuurlagen als binnen een bepaalde laag. Daarnaast worden de uit te wisselen gegevens op de gegevenslaag gebaseerd op centrale gegevensmodellen waarvan domeinspecifieke modellen zoals die van het Toetsdomein worden afgeleid. Hierdoor kunnen voor verschillende scenario's elementen die nodig zijn voor een te maken afspraak onafhankelijk van elkaar worden gekozen (bijvoorbeeld enerzijds leerlinggegevens, toetsinformatie en resultaten en anderzijds processen, gegevensstructuren, interacties en communicatieprotocollen) en geïmplementeerd worden. Dit terwijl de samenhang tussen die afspraken wel blijft gewaarborgd. Deze aanpak wordt de AMIGO-methodiek genoemd.

Naast het toepassen van de methodiek is het ook van belang dat het beheer van de verschillende afspraken op een eenduidige wijze en in samenhang gebeurt. Doen we dat niet, dan wordt het zowel voor de beheerpartij als voor partijen die betrokken zijn bij meerdere contexten alsnog een hele opgave om de afspraken te kunnen beheren en te onderhouden enerzijds en om ze te implementeren anderzijds. Bij eenduidig moet je dan denken aan voorspelbare en voor alle contexten vergelijkbare formats (bijv. procesuitwerking volgens vaste sjablonen, technische standaarden opgebouwd conform bepaalde naming and design rules) en bij in samenhang wordt de mogelijkheid geboden om zaken (gegevens, begrippen) die over verschillende contexten heen worden gebruikt aan elkaar te relateren door ze van dezelfde bovenliggende modellen af te leiden. Dat alles zal gaan geschieden via een (semi-geautomatiseerde) beheeromgeving en dus niet met de hand.

1.3 AMIGO in relatie tot de afspraak UWLR

De AMIGO-methodiek gaat niet over implementatie van afspraken zelf, die beslissing ligt bij de implementerende ketenpartners. Het zegt in beginsel ook niets over het direct moeten vervangen van bestaande standaarden die al worden gebruikt in implementaties door ketenpartijen. Kleine aanpassingen op die bestaande afspraken kunnen voorlopig worden doorgevoerd. Wel moeten partijen die hun implementatie nog op de bestaande afspraken hebben gebaseerd (UWLR in het PO met name) op termijn een roadmap gaan opstellen wanneer de migratie naar een op AMIGO-gebaseerde afspraak moet gaan plaatsvinden. Dat kan overigens wellicht stapsgewijs – bij wijze van spreken per architectuurlaag.

Uitgangspunt is om nieuwe uitwisselingen in het toetsdomein niet meer te baseren op de bestaande UWLR-afspraken, maar om met de AMIGO-methodiek direct toe te werken naar afspraken en bouwbaar specificaties die gebaseerd zijn op het ROSA interoperabiliteitsraamwerk en die ook beheerd kunnen worden in de beheeromgeving.

Uitzonderingen kunnen worden gemaakt voor beperkte wijzigingen in combinatie met een snelle noodzakelijke beschikbaarheid: hiervoor leent AMIGO zich nog niet. Dit zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld. Op dit moment spelen er 2 ontwikkelingen van concept-afspraken die tot genoemde uitzonderingen gerekend kunnen worden.:

- [concept-afpraak UWLR 2.3](#): is in eerste instantie bedoeld voor resultaat uitwisselingen in het PO in de context van methode-gebonden toetsen en landelijke toetsen. Deze afspraak is vanuit Edu-k ingediend om het gebruik van het ECK-iD beter te ondersteunen in combinatie met het uitfasen van de LAS-key. Hiervoor loopt een openbare review in de eerste helft van april 2020. De aanpassing is een beveiligingsmaatregel die nodig is zodat eind 2020 het ECK-iD kan worden gebruikt in m2m-koppelingen en het up- en downloaden van bestanden kan worden vermeden.
- FDE-profiel (nog in ontwikkeling): een concept-afpraak voor het leveren van persoonsgegevens voor de uitwisseling van leerling-/studentgegevens ihkv distributie/leveringsproces (fijndistributie bij het leveringsproces van een distributeur). Dit FDE-profiel is gebaseerd op bestaande UWLR-webservices en moet in het begin van schooljaar 2020/21 operationeel zijn.

1.4 Het beproeven van AMIGO

De AMIGO-methodiek, die overigens naadloos aansluit bij vergelijkbare ontwikkelingen in andere publiek-private domeinen zoals in gemeenteland of bij de aanstaande Omgevingswet, is nog relatief nieuw qua ideevorming en uitvoering. Om de methodiek verder te ontwikkelen en te beproeven voor het onderwijs wordt deze voor diverse uitwisselingen toegepast. Hierover volgt een overzicht.

1.4.1 Centrale examens VO

Doel	Het moderniseren en op landelijke standaarden baseren van de uitwisselingen tussen FACET en de LAS-leveranciers.
Betrokken partijen	CvTE, DUO, LAS-leveranciers VO, Kennisnet
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen van op AMIGO-gebaseerde afspraken: december 2019 – augustus 2020 - Implementeren en beproeven: september 2020 – mei 2021 - In productie voor de centrale examens in 2022
Status	Ontwikkelen afspraken ligt op koers

Nota bene: voor de Centrale examens MBO is een vergelijkbaar AMIGO-traject in ontwikkeling.

1.4.2 Eindtoets PO

Doel	Het moderniseren en het op landelijke standaarden baseren van de uitwisselingen nodig voor de logistiek van de Eindtoets PO; borgen dat deze uitwisselprocessen voldoende beveiligd en conform de AVG verlopen.
Betrokken partijen	<p>LAS-leveranciers: Topicus (ParnasSys), Dotcomschool (SchoolOAS), Rovict (ESIS), (nu nog) Unilogic (Eduscope), Leskracht (Meloo), Spectrovita.</p> <p>Toetsaanbieders: Bureau ICE (IEP), AMN (AMN-eindtoets), CvTE (CET), Dia-toets (Dia-Eindtoets), A-Vision (Route8)</p> <p>Coördinatie ligt bij PO-Raad (met hulp van Kennisnet)</p> <p>Eis tot stringentere beveiliging van de uitwisseling wordt door OCW onderschreven (op basis van een eerdere risico-analyse) en als verplicht gesteld.</p>
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen van op AMIGO-gebaseerde afspraken: december 2019 – mei 2020 - Implementeren en beproeven: juni 2020 – oktober 2021 (voor aanleveren deelnemergegevens van LAS->toetsaanbieder) en juni 2020 - maart 2021 (voor aanleveren resultaatgegevens Toetsaanbieder ->LAS) - In productie voor het aanleveren deelnemersgegevens: 1 december 2020 - In productie voor uitwisselen resultaten: eind maart 2021
Status	<ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking logische gegevensmodellen is nagenoeg afgerond en geaccordeerd, uitwerking naar technische modellen is de vervolgstap. - Keuze voor transactieprofielen is gemaakt (in beide gevallen push-patroon). - inzet van OSR voor mandateren en routing (incl. het opvragen en verifiëren hiervan) is door partijen als grote voorkeur benoemd. Betrokken partijen wijzen bovendien op de positieve doorwerking van OSR als de bron voor mandaten en routing voor andere Edu-k trajecten waar zij bij betrokken zijn of worden.. - Transactiestandaard-profiel wordt REST best-effort gebaseerd op de uitwerking die door de Edukoppeling-werkgroep in mei/juni wordt opgeleverd. - Beveiliging van transportlaag conform UBV-voorschriften voor uitwisseling van leerlinggegevens (BIV klasse hoog). UBV = Uniforme Beveiligingsvoorschriften, hiervoor kent Edustandaard een speciale werkgroep UBV.

1.4.3 Verkenning AMIGO-methodiek in het UWLR-domein PO

Doel	<ul style="list-style-type: none"> - Toepassen/beproeven van de AMIGO-werkwijze voor de UWLR-uitwisselingen in het PO - Vertalen van huidige UWLR 2.2.1. naar de bouwblokken van AMIGO - Daarbij vaststellen welke verbeteringen mogelijk/wenselijk zijn o.b.v. AMIGO en wat hiervan de implementatielast is - Scope: methode-ongebonden + methodegebonden toetsen
Betrokken partijen (doelgroep)	<p>LAS-leveranciers: Topicus (ParnasSys), Rovict (ESIS)</p> <p>Toetsaanbieders: Cito, Bureau ICE, Boom, Thieme, Zwijsen en Blink</p> <p>Overig: Basispoort, Momento en Kennisnet</p>
Planning	<ul style="list-style-type: none"> - Vertalen van de huidige UWLR naar AMIGO afsprakenset op papier: februari 2020- juni 2020 - Valideren van de afsprakenset en vaststellen implementatielast: juli 2020 - augustus 2020 - Besluit om de afsprakenset uit te breiden/ aan te passen of te starten met een implementatieplan: september 2020
Status	<ul style="list-style-type: none"> - Een 1ste sessie op 6 februari heeft plaatsgevonden. Die was generiek ingestoken volgens de AMIGO-methodiek, om hiermee bekend te raken. In de vervolgsessies wordt er veel meer toegespitst op de bestaande UWLR-situatie en de gap / impact in kaart gebracht. Hiermee kunnen de betrokken partijen een inschatting maken van het belang en de impact van de AMIGO-werkwijze. - Vervolgens heeft Bureau Edustandaard een nadere analyse gedaan en deze besproken met individuele partijen op 19 maart (Cito, Zwijsen en Basispoort). - Door signalen uit de eerste sessie en de daaropvolgende individuele gesprekken is het voorstel om vanaf heden 2 parallel trajecten te volgen: <ul style="list-style-type: none"> 1) Voor de context van methodegebonden toetsresultaten is het uitgangspunt dat UWLR in de huidige vorm voldoet, waardoor er vooralsnog geen reden is om naar een nieuwe afspraak toe te werken. Pas wanneer er door veranderde omstandigheden nieuwe functionele of technische wensen ontstaan, wordt een op AMIGO-gebaseerde afspraak actueel. Om alvast op die situatie voorbereid te zijn, wordt een directe vertaling van de UWLR afspraken in de AMIGO structuur gemaakt (door Bureau Edustandaard). Daarbij verandert er niks aan de huidige afspraken, maar wordt de huidige situatie alvast in de AMIGO-structuur gegoten (op papier). Huidige UWLR afspraken die conflicteren met de AMIGO-methodiek worden genoteerd. Deze versie leggen we ter validatie voor aan de huidige gebruikers van de standaard. In principe zullen we hier dus geen bijeenkomsten meer voor organiseren. 2) Voor de context van methode-ongebonden toetsresultaten wordt in de sessies doorgewerkt aan een nieuwe afspraak op basis van AMIGO. Hierbij nemen we de relatie

	<p>met UWLR voortdurend mee. De partijen die hier een rol in spelen (zowel aan resultatenkant als aan de ontvangende kan) hiervoor uitgenodigd.</p> <p>- Als met dit voorstel wordt ingestemd, gaan we voor de context van methode-ongebonden toetsen op 15 april (eerstvolgende bijeenkomst) verder met het toewerken naar nieuwe afspraak op basis van AMIGO. Voor de context van methodegebonden toetsen gaat Bureau Edustandaard verder met het maken van een directe vertaling van de huidige UWLR in de AMIGO structuur op papier.</p>
--	--

1.5 Update review commentaren op AMIGO-versie 0.9; planning mbt. AMIGO

Bureau Edustandaard publiceerde in oktober 2019 AMIGO versie 0.9. Deze is ook uitgebreid besproken in de Architectuurraad van Edustandaard. Sindsdien is er veel ervaring opgedaan met de werkwijze, hetgeen geleid heeft tot voortschrijdend inzicht en verdere ontwikkeling. Dit stelt Bureau Edustandaard in de gelegenheid om de review-commentaren op de juiste manier te beantwoorden. Inmiddels zijn alle reviewcommentaren stuk-voor-stuk beantwoord, zie hiervoor het [betreffende \(AMIGO\) Google Docs-document](#). En zoeken we indien nodig contact met de individuele indieners over hun review-opmerking/vraag. Onze planning is om uiterlijk vóór de volgende bijeenkomst van de Architectuurraad (16 april) alle review-vragen te hebben beantwoord én hierover te hebben gecommuniceerd met de indieners. Daarnaast denken we AMIGO in versie 1.0 vóór de zomer van 2020 aan te kunnen bieden aan de Standaardisatieraad. Parallel daaraan gaan we met volle kracht door met het ondersteunen van nieuwe uitwisselingen met behulp van de AMIGO-methodiek.